

MR. W.J. DES TOMBE, BURGEMEESTER (1939-1946)

Wim de Kam

Als opvolger van de naar Zeist vertrokken burgemeester Visser werd in oktober 1939 tot nieuwe burgemeester van Soest benoemd de heer mr. Antoine Louis des Tombe, die toen burgemeester was van de gemeenten Abcoude-Baambrugge en Abcoude-Proostdijk.

De heer Des Tombe werd geboren op 19 februari 1907 te Den Bilt als zoon van Jacob Willem des Tombe en Antoinette Louise barones van Boetzelaer.

Het geslacht Des Tombe is afkomstig uit Tourcouing in Waals-Vlaanderen. Ze moesten als Hugenoten vluchten en vestigden zich eind van de zestiende eeuw (vermoedelijk 1592) in Nederland. In Leiden stond in het begin van de zeventiende eeuw ingeschreven Martin des Tombe. Via de lakenindustrie kwam de familie in Nederland tot aanzien.

Eén van de nazaten van Martin des Tombe, te weten Jan des Tombe trouwde in 1723 te Utrecht met Esther Catharina Drakenborch. Hun zoon Jacob werd drost van Amerongen. De achterkleinzoon daarvan, Jacob Willem (1861-1921) was de vader van de nieuwe burgemeester van Soest. Deze Jacob Wille, die wethouder was te De Bilt, was blijkens de gegevens in de familie-archieff van de familie, dat zich bevindt te Utrecht, de grote verzamelaar van historische gegevens over de familie Des Tombe. Zelf schreef Jacob Willem daarover het volgende:

"Het nivellerende karakter onzer eeuw kan den mens veel ontnemen. Naam, titel, positie, fortuin, maar wat het hem niet ontnemen kan is zijn verleden. Zijn ouders en voorouders die hem zijn voorgedaan en waaruit hij is voortgekomen".

Antoine Louis was veertien jaar toen zijn vader in 1921 stierf. Hij bezocht toen het gymnasium te Utrecht. In die stad studeerde hij ook rechten.

Na afronding van zijn studie ging hij werken als volontair ter secretarie in Maartensdijk. In juli 1933 volgde zijn benoeming tot adjunct-commies/redacteur op de secretarie van de voormalige gemeente Zuilen. Dat duurde tot oktober 1934. Toen werd hij benoemd tot burgemeester van de gemeenten Abcoude-Baambrugge en Abcoude-Proostdijk. Hij was daar de opvolger van jhr. Dedel die later (in 1946) nog enige tijd waarnemend burgemeester van Soest zou worden.

Overigens was Antoine Louis niet de eerste telg uit het geslacht Des Tombe die burgemeester zou worden. Ook in de gemeenten Breda, Middelburg, Zierikzee , Leiden en Utrecht had een telg uit dat geslacht al eens het burgemeestersambt bekleed.

De benoeming tot burgemeester van Abcoude betekende voor de hele familie Des Tombe een verhuizing. Zijn moeder, twee zussen en een broer verhuisden mee van De Bilt naar Abcoude. Antoine was op dat moment, evenals zijn oudere broer en zussen, ongehuwd.

In 1939 volgde de benoeming tot burgemeester van Soest. En opnieuw verhuisde de hele familie mee naar het adres Soesterbergsestraat 11 (de villa Anna Marie).

Mr. W.J. des Tombe

Overigens zal Soest niet onbekend zijn geweest voor Antoine Louis. Van moederskant was er tante Wilhelmina Elsabé van Boetzelaer die getrouwd was met jhr. David Louis Rutgers van Rozenburg die tot 1922 hadden gewoond op het landgoed De Palts. Het is alleszins aannemelijk dat vanuit villa Kloosterpark te De Bilt in de jeugd wel eens een tocht is ondernomen naar het landgoed De Palts. Tijdens de oorlogsjaren vestigde oom David zich opnieuw in Soest. Hij nam zijn intrek bij zijn jongste dochter (Alexandra) die woonachtig was op de Genestetlaan.

Soest had het in de moeilijke oorlogsjaren niet beter kunnen treffen dan met burgemeester Des Tombe. Behalve dat hij later werd omschreven als "de ziel van het verzet" en in het laatste oorlogsjaar moest onderduiken verrichtte hij ook als enig bestuurder tijdens de oorlogsjaren belangrijk bestuurlijk werk. De gemeenteraad was in 1941 door de bezetter buitenspel gezet en de wethouders waarmee hij vergaderde hadden slechts een adviserende bevoegdheid. In de oorlogsjaren legde mr. Des Tombe samen met de stedenbouwkundige Van Embden de basis voor het na-oorlogse ruimtelijke beleid.

Bij de bevrijding van Soest vond mr. Des Tombe een enthousiast onthaal bij zijn terugkeer in Soest.

Zijn verdiensten en juiste houding tijdens de oorlog waren ook anderen niet ontgaan. In 1946 werd hij benoemd tot burgemeester van Apeldoorn. Dat is hij gebleven tot 1 maart 1972. Inmiddels was er in zijn persoonlijke leven het nodige gebeurd. Zo trad hij op 2 juli 1954 in het huwelijk met Alice de Vries Robbé uit Baarn. Het echtpaar kreeg één dochter.

Een hoogtepunt in zijn Apeldoornse periode was de totstandkoming van het cultureel centrum Orpheus.

Op 12 juni 1986 is de heer Des Tombe op 79 jarige leeftijd overleden te Apeldoorn.

N.B. Dit is de laatste publicatie in dit blad van de reeks over burgemeesters van Soest. Onlangs is een boekje verschenen waarin alle door de Kroon benoemde burgemeesters van Soest in de twee voorafgaande eeuwen zijn beschreven. Het boekje heeft de titel "Door de Kroon getekenden". Het is verkrijgbaar in het museum Oud Soest en bij de boekhandels in Soest voor de prijs van f. 17,50.